

два месеца овог рата, морала да тражи зајам у јужнијим земљама — јер га на стражу могла добити — и да подгони своје грађане за овога зајма, док, међутим, Србија, која је 2 године на води и тренутно ћијовски рат, она још ни до дамас није дошла у положај, да од нас, својим грађана, тражи пријудне зајмове или прилоге.

Истрошена у овим честим и величким ратовима, за једну државу као што је била малена Србија, која је се тек почела финансијски развијати није ни срамота ако и буде било каквих оскудица, али је за нас грађане, нарочито наше богатство и грађански и срамота ако будемо дозволили да наши рањеници трпе оскудице бар у оним најужнијим потребама без којих се не може бити. Наш је рањеник са малим задовољан. Он не тражи вунене душеке и перјаме јастуке, већ 2 ногара, 2—3 даске, сламњачу и покривач и он је са овим потпуно задовољан. И зар по нашим варошама нема бар по 40—50 имућних људи, који би могли дати по 10. паре ногара са даскама и сламњачама што све некошти више од 40—50 динара.

Не, не, ми имамо доста богатих људи, који би могли и требали много више да даду и приложе. Али то су људи робови свога злата, среброљупци, саможиви и људи код којих нема ни исхре родољубља. Дужност је свију српских родољубља, да нађу пута и начин, да овакве људе пагну на своју дужност према отаџбини и оној великој српској идеји за коју се боримо.

Свима је нама познато, дас су доста „Шапчана, Лозничана и Лешничана од великих богаташа постали пукси сиромаси. Тајко је велика штета Београда. Пијар, који су својим приставом направили бедем и заклонили нас од судбине Шапчана и Лозничана, зар ти људи не заслужују да им поклонимоши пажње и покртвовано.

Ми апелејмо, и позивамо и тражимо да се наши богатаци покажу са својим прилозима до стајни синови српског народа али не са корпом јабука или плехом колаца, колико да са својим именом у јавности пронарадира, већ са овим и ономаким прилозима какви приличе њиховом имовном стању.

Вел. Јоксић
учитељ.

Ерцхерцоги у инспекцији

— Кунтура јеју, а је добрај храна причају. —

Софija. 22. септембра. — Кореспонденц Биро јавља Бугарској Телеграфској Агенцији ово:

Главнокомандујући ерцхерцог

Фридрих у пратњи престолонаследника и свите му обишао је јужни војни фронт у циљу инспекције. Главнокомандујући и престолонаследник су којствовали да у војсци влада одлучач морај, и да трупе добијају у изобиљу храну, која је здрава и снажна. Такође је и војни мажеријал а особито муниција, грађана, тражи пријудне зајмове или прилоге.

Истрошена у овим честим и величким ратовима, за једну државу као што је била малена Србија, која је се тек почела финансијски развијати није ни срамота ако и буде било каквих оскудица, али је за нас грађане, нарочито наше богатство и грађански и срамота ако будемо дозволили да наши рањеници трпе оскудице бар у оним најужнијим потребама без којих се не може бити. Наш је рањеник са малим задовољан. Он не тражи вунене душеке и перјаме јастуке, већ 2 ногара, 2—3 даске, сламњачу и покривач и он је са овим потпуно задовољан. И зар по нашим варошама нема бар по 40—50 имућних људи, који би могли дати по 10. паре ногара са даскама и сламњачама што све некошти више од 40—50 динара.

Ми тако, који смо имали прилике да видимо како се ћесарева врјска храни кукурузом и травом, „који појбога по знајемо њихову „одличну“ муницију, можемо ћутке, наравно задовољни, прећи преко ових повољних извештаја високих инспектора.

Ах, ти козаци!

— Кураж „хазафића“ око Пестер Loјда —

Надирање руске војске, која се налази на 100 километара од Пеште, сатерала је пештанској господи срце у пету. По пештанској улицама иду бачике и са страхом читају новине! Али нико се тако не боје као козаци и наши комита. Козаци и комите просто су за њих душевна болест, која их ужасно мучи и нeda им и миру да спавају. Да би повратили своје читају од симптома страха куражни „хазафићи“ око „Пестер Loјда“ пишу у последњем броју ово:

„Реч је о бесмисленом јестрају око Козака, који је завладао срцем многих. Пре свега треба да си сијати да Козаци не једу људе! Козак је коњачик као и сваки други каваљерист, ако је и издалеке земље. Када се Козак појави у већим масама, тада је опаснији од друге руске армије, која, као што нам је познато не врши насиља. Када козаци наступају по једном масама дејствују као и свака руска каваљерија. Страх од Козака је правоверица, остало је од прошлих времена и данас је бесмислен ахронизам.“

3. Ако и ово не помогне, онда нека поруче код Жике травара траву стискавац. Мање, ако им она не помогне.

За 100 година

— Жртве у крви и новцу —

Американац Тамис, познати њујоршки статистичар изложио је пре неколико дана у једном њујоршком листу интересантну статистику о величима жртава у новцу и људи у ратовима за последњих сто година. Но ње-

говом рачуну од год. 1861 па до данас падо је око 6.860.000.000 душа. У новцу ратова су стали 70.850.000 динара. Ови губитки ишли су овим редом. Француско-Британски рат (1793 до 1815) прогута је 1.900.000 душа и 31.250.000.000 динара. Кримска Војна прогутала је 4850.000 душа и 7.625.000.000 динара. Грађански ратова у Америци стали су 656.000 душа и 18.500.000.000 динара.

У француско-пруском рату падо је 700.000 душа, а трошкови око рата изнели су 7. милијарде динара. Српско-турски и руско-турски ратови прогутали су 190.000 душа и утрошено је 5 милијарде динара. У руско-јапанском рату падо је преко пола милијона душа, а у рату са Србима и Бугарима, ако се склонима и турско-турском ратом прогутали су једну милијарду динара, а падо је 150 хиљада душа!

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Анексија

На данашњи дан пре шестог дана извршена је анексија Босне и Херцеговине. Данас, после шест година, српска војска додрала је до зидина, белог Сарајева и за који дан на њему ће побити свој славомувачани стег и на оштром врховима својих бајонета унети у земљу плача слободу њену и радост.

Исправни

У броју 238 „Страже“ од 15. ов. м. у чланку: „Појава за оју“ погрешно је шта пано име поштара Иаковића, већ треба да стоји Младен Шевковић, поштар у Пожези, човек, који сматра пошту за свој спа илук и који се онако грубо према публици и народу сељачима понаша. Овом господину ми ћемо изнети још и више ствари.

Реч је о бесмисленом јестрају око Козака, који је завладао срцем многих. Пре свега треба да си сијати да Козаци не једу људе! Козак је коњачик као и сваки други каваљерист, ако је и издалеке земље. Када се Козак појави у већим масама, тада је опаснији од друге руске армије, која, као што нам је познато не врши насиља. Када козаци наступају по једном масама дејствују као и свака руска каваљерија. Страх од Козака је правоверица, остало је од прошлих времена и данас је бесмислен ахронизам.“

Прилог Београдској сиротинији Г. Жика Гудовић, дао је београдској сиротинији 40 динара као прилог за појакашење љубави покривача. Маливоја Младеновића писара Београда. Духовног Суда и резервног поручника по гинулог на Мачковом Камену.

Писмо из Ниша

— Скупова — Повориште —

Ниш, 19. Септембра
Ниш су преплавили Београђани или како Нимлиje веле, „добеглици“! О чему могу да вам пишем из Ниша? Готово ни о чему до о скупоћи и „нарењу“ Нишија. Једна соба, у кафани, стаје месечно 100 динара и словом 50 динара! Дакле, само да у њој станујете, кошта толико. Ја никако не могу да дођем к себи! Једна соба сто динара! Тога, ваљда никаде у свету нема. И ово ми је у толико чудноватије што је овде и сама Краљевска Српска Влада. Изгледа ми да меродавни пред овом одвертном појавом, завлаче главу у

— Како то? — упитах га ја радиознал.

— Па ето. Пре ступања у борбу, официри су нам говорили: Ратне рањенике не штедите, јер и они неше не штеде! А сада тек видим да је све другојачије!

Љубазна г-ђа Панић, показала је једног рањеника, Драгића Јовановића из Лукавице (окр. подр.), који је рањен дум-дум метком, на Бежанији.

Метак му је ушао кроз уста и изашао на врат.

Учинио бих грех, кад иеби истакнуо сејтринску ногу г-ђе Полић, г-ђе Бинчунчеве које у овом оделењу савесно врше племениту дужност милосрдних сестара и Латинке Новаковић.

Прво хијуршко оделење је двоспратна зграда. У партеру, лежи око 30 рањеника, а у заједничкој соби лежи потпоручник Деспотовић.

— О врло добро — одговорио ми је он. — Ја сам извесан да је предустољивошћ и љубазношћ ваших г. г. лекара веома велика, и то дosta веома.

— Како се ојешате овде? — упитао сам га немачки, јер српски врло мало зна.

— О врло добро — одговорио је он. — Ја сам извесан да је предустољивошћ и љубазношћ ваших г. г. лекара веома велика, и то дosta веома.

— У трећем хијуршком оделењу

песак као птица Ној и њинта не више шта се догађа на очиглед њашу. Кад сам, чудећи се питао кафецију: „Па јесте ли ви Срби и људи те овако стражовито дерете овај сиромашни свет, који је по нужди морао да се склони?“ Он мије сасвим мирно одговорио: „Скупо ли вам је? Тех, има ко ће да плати и 150, само да му је да нађе!“

Животне намирнице су такође преко мере скупе. То није скупона обичне врсте, него дрска и прекомерна скупона.

Кад сам упитао једног банкарског чиновника, како оможе да издржи оволовику скупоћу са троје деце, он ми је рекао: Ето, кад сваки четврти дан купим по пола килограма меса иначе пасуљ, па паралазим са редовни наша гости! Боле би било да сам остао у Београду да погинем од аустријске гранате него што се овде мучим!

Скренуо сам му пажњу да треба да траба на уложи протест код надлежне власти.

— Хм, јала си ти наиван човек. Нико те ће чује, шта се тиша таче што ми овде пркавамо од глади. Жалити се код општине значило би да тужиш ћавола код ћаволове мајке!

И збога је тако, јер је киприје стапало скупе. Па ко је крив за ову скупоћу? — Сви и нико рече ми мој познаник. Међутим, ја најавим да су грађани сами криви, а парадаиз су редовни наша гости! Боле би било да сам остао у Београду да погинем од аустријске гранате него што се овде мучим!

И збога је тако, јер је киприје стапало скупе. Па ко је крив за ову скупоћу? — Сви и нико рече ми мој познаник. Међутим, ја најавим да су грађани сами криви, а парадаиз су редовни наша гости! Боле би било да сам остао у Београду да погинем од аустријске гранате него што се овде мучим!

Сад су, пре извесног времена у Бечу поскупели станови са једну круну месечно, заталасало се читаво море од грађана, држани су противни зборови све док нису успели да натерају општину, да ова ауторитетом своје власти обори те цене. То је најрадикалнији лек против овог зла.

Овде се приређују редовно и преставе у Позоришту Трифковић. Има доста добрих снага. Публика најрадије гледа Косту Илића, „Циганку“, који је пре месец дана дошао овако. Иначе, игра глумца је доста добра. Д.

ИЗЈАВА ЗАХВАЛНОСТИ

За време боловања и приликом смрти и погреба моје миле

+ Coje

указала ми је многа част и пажња и потпоро. Испуњавајући једну од најпријатнијих дужности својих, слободан сам и овим путем најубље захвалити се: Н. Високопреосвећенству Господину Митрополиту Димитрију, Преосвећеном Господину Доситеју, колегији свештеничкој из Ниша, колегама из Београда, колегији г. Јанку Марковићу, из Ниша, г. Др П. Јевтићу, управнику окр. болнице, г. Тодору Станковићу, народном посланику и начелнику г. станице, управнику саборне цркве и Општини Нишијо. Једна соба, у кафани, стаје месечно 100 динара и словом 50 динара! Дакле, само да у њој станујете, кошта толико. Ја никако не могу да дођем к себи! Једна соба сто динара! Тога, ваљда никаде у свету нема. И ово ми је у толико чудноватије што је овде и сама Краљевска Српска Влада. Изгледа ми да мерод